

Egyéni munkák: A munkaszervezet alapformáinak egyik csoportja (—>munkaszervezet alapformái), amelynél az egyéni vagy valamilyen alapon (családi, társulások) együtt dolgozók fő megélhetési forrását biztosító munkájuk semmiféle, vagy csak esetleges, rendszertelen kapcsolatban vannak a közösség egész munkaszervezetével, amelyben egyébként benne élnek. Végzett munkájuk kizárólag saját létfenn-tartásukat szolgálja és a közösnek sem igénye, sem szüksége nincs arra, hogy ezt a munkát elvégezze valaki. Az elvégzett ~ és a faluközösség egész munkaszervezete közötti laza kapcsolatnak több oka lehet: a) a munka értéke a közösség szempontjából szinte lényegtelen, s ezért a közösség szempontjából igénye iránta nincs, a munka produktumát a munka végzője nem tudja értékesíteni a településen (pl. madarászás, kiskvízi halászat stb.); b) Ugyanazt a tevékenységet önálló jelleggel, kiegészítésként a faluközösség majd minden tagja végzi, vagy végezheti, ha szüksége van rá, s ezért nem szorul arra, hogy ezt a produktumot specialistáktól szerezze be (pl. gyűjtögetés, kosárfonás, fadaragás, boronakötés stb.); c) A közösség tagjai ugyan ritkán maguk is rászorulnak a munkát végző specialista termékeire, munkájára, de ebből olyan kevés jövedelmük származik a specialis-táknak, hogy megélhetésük szempontjából a közösség igénye figyel-men kívül hagyható (mészégetés, szénégetés, miskárolás stb.). A ~at két csoportra bontjuk: 1. A település és a társadalom nyújtotta lehetőségeket ki nem aknázó ~, amelynél a munkát végzők a település nyújtotta lehetőségekből (természeti adottságok, helyzeti energia stb.) vagy a társadalom biztosította jogokból a munkájuk elvégzéséhez semmit nem vesznek igénybe, nem használják ki ezeket. Munkájuk elvégzéséhez bizonyos szaktudás szükséges, s végzett munkájuk a falu életétől teljesen független, csupán a hazahozott pénz vagy természet-beli ellenérték, majd ennek a faluban való felhasználása teremti közötte és a falu között kapcsolatot. E munkák közé sorolhatók pl.: vándormesterségek (üveges, drótos, ószeres, sonkolyszedő, miskároló, gyógyító, másutt végzett ipari, szellemi munka, részes aratás stb.); 2. A település és a társadalom nyújtotta lehetőségeket kiaknázó ~, amelynek a munkavégzők valamilyen formában (nyersanyag, kiegészítő anyag, jog valamire stb.) kihasználják a település és közösség nyújtotta természeti adottságokat, a település fekvését, vagy jogi lehetőségeit. A munkavégzők által szorosabban kapcsolódnak a közösség-hez, mint az előző esetben. E munkák közé sorolható pl.: gyűjtögetés, madarászás, pákászat, kisméretű egyéni halászás, vadászat, méhészet, különleges állatok tenyésztése (pl. selyemhernyó), mészégetés, szénégetés, fadaragás, vesszőfonás, szalmafonás, emléktárgykészítés, turistavezetés, szállásadás, fuvarozás stb. Természetesen az itt jelzett munkák nem minden esetben öltik az ~ formáját, csak a konkrét helyzettől meghatározottan bizonyos közösségekben azzá válhatnak. - Irod: Szabó László: Útmutató a palócok munkaszervezetének kutatásához (Eger, 1970).